

Utställningsskolan

Av Miranda Lysell & Lowa Göransdotter

Vad är det för mening med att visa djur på utställning?

Av någon anledning finns det en del kofolk som har en missuppfattning om vad det betyder att ställa ut djur! Meriten är inte att vinna en fin rosett! Nej, det är inte det djuret med det sötaste ansikte som vinner! Det går helt enkelt ut på exteriörbedömning - det funktionella exteriör. Djuret som motsvarar vårt avelsmål bäst. Samtidigt som domaren inte vet djurets avelsvärdena så kan inte datorn som räknar ut avelsvärdena se hur djurets exteriör ser ut. Både exteriör, psyke och avelsvärdena avgör vilka djur passar bäst som avelsdjur. Avelsvärdena kan på sätt o vis vara missledande dock, då de börjar på -10 på embryoimporter och utländska semintjurar. Det finns inga garantier att utställningsvinnaren bli det bästa avelsdjuret. Det finns ej heller garantier att djuret med det högsta avelsvärdena är bäst heller - om inte exteriören är stark nog för att djuret ska kunna leva länge och problemfritt.

Hälsostatus

Viktigast av allt är att besättningen är fri från BVD, Leukos och Para-TB. Inget tecken på smittsam sjukdom skall ha förekommit minst en månad innan utställning. Djuren skall inte visa tecken på pålsätare, ringorm osv. (Detta är ju ingenting vi vill visa för andra, det är inte snyggt utåt.)

Tjurar över 1år måste vara ringad för att delta på utställning. Se till så att detta görs ca 2 månader innan så att det hinner läka ordentligt.

*** Välja djur**

Titta i flokken och välj ut ett par som syns mest med bra exteriör och utstrålning

Man ska tänka på djurets vikter och avelsvärdena skall motsvara rasens avelsmål.

Ska du ta med en tjur, så måste man se till så att den hämtat sig i hullet efter betäckningssäsongen. Särskilt ungtjurar kan tappa mycket vikt när de betäckt och särskilt på naturbete. Ta tjuren från sina tjejer i god tid före utställningen och se till så att han får ordentligt med mat. Att visar ett djur i underhullet är inte bra marknadsföring värken för din besättning eller rasen, och chansen att vinner över en tjur i bättre hull minskar. Samtidigt så är det inte bra att visa feta djur heller! Det kan också gör att ni tappa en placering eller två. Djuren skall vara i lagom hull så att de se ut som köttdjur.

Bra lynne är ett plus!

Håret kammas och blåses snett uppåt och framåt

När djuren ställs upp i mitten av ringen skall plats finnas så domaren kan passera mellan dem.

Här står kvigan för utsträckt med bakbenen för långt bak. Frambenen är något för långt framåt. Detta gör att ryggen sänks och hon ser svankryggig ut. Hon är ställd parallellt med benen så som man ska göra när man är uppställd på medellinjen.

* Träna

- *Stå uppbundna
- *Ta på grimma
- *Borsta överallt
- *Miljöträning tex radio, barn, hundar, applåder, barnvagnar, ballonger
- *Gå, börja på begränsad yta och öka till att gå i inhägnad
- *Börja med stabil grimma, en modifierad hästgrimma med ett vanligt grimskafat under hakan fungerar utmärkt
- *Övertydliga kommandon för att visa vad du vill för att sedan minska hjälperna successivt till att styra med rösten och grimman.
- *Man kan också prova med att Locka med foderskopan så fort den inte tänka på dig och att följa efter dig, fram med foderskopan! Inget är så motiverande för djur än mat.
- *Träna på att ställa upp
- *Lär djuret att ta små steg

* Tvätta

Blöta > yes > skölja > skrapa > borsta/föna
Svamp, borste, skrapa, hink, yes/schampo, handduk

* "Träna håret"

Varje gång ni borstar djuren, borsta håret snätt-uppåt-framåt för att träna det att ligga rätt. Blöt gärna ner pälsen först med vattenslang eller sprayflaska, borsta först neråt och sedan i den önskade riktningen, detta rätar ut virvlar i pälsen.

* Klippning

Klippning kan släta över brister och framhäva bra egenskaper hos ett utställingsdjur. Vad man vill åstadkomma är ett långt, djupt och fyrkantigt djur. Man måste öva, öva och öva. Gör så mycket ni tycker är kul och som känns bra. Klipp lite i taget och ta ett steg tillbaka för att se hur resultatet blev och ta sedan lite till om det behövs. Här nedan kommer några tips!

- *Klipp huvud och dröglapp 3 veckor innan utställningen.
- *Klipp även halsen och nacken på kvigor för att de ge ett mer feminint intryck.
- *Snygga till nackhåret på tjurar för att de ska se prydligare ut.
- *Ansa öronhåret.
- *Klipp ner håret på ryggen och korset för att skapa en bred och jämn överlinje. Lämna hår om det är låga punkter och klipp ner mer om det är höga punkter.
- *Raka svansen på mitten och klipp svansfästet så att djurets profil blir mer fyrkantig.
- *Snygga till underlinjen genom att klippa ner skarven mellan det vita och bruna samt de "långa hårstråna"

I ringen skall du ha koll på domaren hela tiden. Showsticken skall bäras alltid med kroken neråt och hållas på ett lämpligt sätt så som Lova Göransdotter gör här på bilden.

Här står kvigan med frambenen sträckt för långt fram och huvudet är sänkt. Detta gör att kvigan ser ut som om hon lutar neråt. Också hon står parallellt med benen, men Om domaren står där fotografen står så är även kvigans framben fel placerade i att vänstra frambenet är längre fram än det högre.

Här står tjuren helt korrekt. Visaren kliar honom med showsticken för att han ska slappna av och repet i nostringen hänger löst. Visaren har ett kamm i baktikan, ifall domaren skulle ta på honom eller ett annat djur skulle komma för nära och "förstöra frisyren". Här är tjurens svanshåret långt, men den är kammat ut så att den ser tjock ut. Detta hjälper helhets intryck, istället för att den skulle hänga smalt och se tunt ut.

*** På plats**

- * Se till att ni vet att djuren äter och dricker, det kan vara bra att ta med en saltsten
- * Tvätta av djuren och se till att de håller sig rena
- * Mocka ofta
- * Gå gärna en sväng till visningsringen innan visning för att du och djuret ska bekanta er med de nya omgivningarna
- * Du skall vara snygg och prydligt klädd i föreningens utstyr.
- * Visar aldrig med skjortan hängandes utan för byxorna.
- * Visar aldrig i gummistövlar eller tofflor. Ha stalldojor gärna med stålhätta.
- * Grimman och grimskäftet skall vara ren och välsmörjad (men inte så att den är hal).
- * Använd handskar, då länken blir oftast blött när djuret dreglar.

*** Visa**

- * Håll koll på domaren och ringsekreteraren för det är de som talar om vad du ska göra i ringen
- * Håll även ett öga på djuret framför, putta på om det behövs
- * Håll avstånden både framåt och åt sidorna
- * Utstrålningen "du visar det vackraste djuret"
- * Djuret skall alltid ha huvudet uppe – ögonen skall vara i rak linje med manken.
- * Behåll lugnet och visa aldrig om du tycker det går dåligt
- * Ställ upp varje gång ni stannar med den öppna sidan mot domaren, för att hela tiden visa djuret från sin bästa sida
- * Använd showsticken för att lugna djuret och flytta benen. Man kan också använda den för att "klia upp" överlinjen, eller trycka ner den beroende på hur djuret ser ut.
- * Anpassa uppställningen efter djuret, ställ upp med långt eller kort mellan framben och bakben beroende på vilket intryck du vill ge.
- * Använd dina intränade kommandon

*Här står tjuren helt fel med benen. Hade domaren stått där publiken är så hade det varit rätt. Tjuren på bild hade långt päls innan stylingen och efter klippning var det cirka 2cm. Ett långt oklippt päls gör det svårt för domaren att se hur mycket är hår och hur mycket är muskler. Det klippte huvudet gör det lättare för domaren att se att tjuren är helt pollade och huvudet ser mindre ut vilket är en bra egenskap för kalvning. Svansen är klippt precis ovanför hasspetsen och håret på svansbenet är klippt i mitten, vilket gör att låren ser kraftigare ut båda från sidan och bakifrån.
Foto: Carin Funder*

*Den här tjuren står parallelt med benen i mitten på ringen. Att djuret ställs så parallelt med benen som möjligt gör det lättare för domaren att bedöma benställningen. Visaren har full koll på domaren och tjuren samtidigt. Man skall aldrig vända ryggen mot varken domaren eller djuret man visar. Båda behöver lika mycket uppmärksamhet. Visaren sakna showsticken här, då tjuren var inte van med det, och då är det bäst att visa utan.
Foto: Lena Widebeck*